

Rodzina Bromeliaceae (ananasowate, zapylcowate)

Aechmea

Billbergia

Bromelia

Bromelia

Bromelia

Bromelia

Bromelia

Bromelie na drzewie

Cryptanthus

Cryptanthus

Tillandsia

Vriesea

Rośliny jednoliścienne, w rodzinie ok. 2100 gatunków, które zamieszkują tropikalną i subtropikalną strefę Ameryki (tylko poza jednym wyjątkiem). W Polskiej florze nie ma przedstawicieli tej rodziny. Są to przeważnie trwałe rośliny zielne (byliny), często epifity (rosnące na drzewach i na skałach), ale są i gatunki naziemne, rzadziej niewielkie drzewka (z pióropuszem szczytowych liści). Tworzą rozety, większość nie ma pnia, ale mogą być półdrewniałymi roślinami z wydłużonym pniem. Gatunki epifityczne często mają korzenie silnie zredukowane – służą tylko jako organy czepne.

Rodzina Bromeliaceae (ananasowate, zapylcowate)

Woda u bromelii jest pobierana przez liście. Liście są równowąskie, często sztywne i kłujące, mają na ogół pochwiastą nasadę, przylegającą ściśle jedna do drugiej, co powoduje, że tworzą bardzo szczelne zbiorniki na wodę (lejek). W wodzie tej rozpuszczają się różne substancje tworzące roztwór, którym rośliny się odżywiają - mają specjalne łuski i włoski tarczowate, pobierające wodę. Kwiaty są zebrane w gęste kwiatostany (kłosy, grona, główki), przeważnie są obupciowe i najczęściej promieniste.

Często mają barwne liście kwiatostanowe. Kwiaty u wielu gatunków są zapylane przez ptaki (kolibry), a niektóre przez motyle. Na ogół po przekwitnięciu rośliny zamierają, tworząc odrosty. Owoce to najczęściej torebki lub jagody. Jedną z ważniejszych tropikalnych roślin uprawnych jest ananas jadalny, wiele gatunków dostarcza włókna, liczne są uprawiane jako rośliny ozdobne – w naszej strefie klimatycznej uprawiane muszą być w pomieszczeniach i nie przechodzą okresu spoczynku.

Aechmea fasciata - Pochodzi z rejonów od Meksyku do Ameryki Środkowej i Południowej (Argentyna). Rodzaj *Aechmea* obejmuje około 180 epifitycznych i naziemnych gatunków. Osiąga wielkość od kilkunastu do kilkudziesięciu cm, ma silne, sztywne, długie (do 60 cm) liście z ząbkowanymi brzegami (są ostre). Liście są zielonkawe z szarawobiałymi akcentami. Kwiaty właściwe są drobne, jasne, niebieskofioletowe, tworzy również różowe liście przykwiatowe. Wymaga stanowiska jasnego, choć nie bezpośredniego słońca. Wilgotność raczej umiarkowana, ale bryła korzeniowa powinna być zawsze lekko wilgotna, a lejek napełniony wodą, zwłaszcza przy wyższych temperaturach.

Ananas comosus (Ananas jadalny) - Pochodzi prawdopodobnie z obszarów gdzie obecnie występują dzikie formy rodzaju *Ananas* i *Pseudoananas*, czyli od środkowej Brazylii po północną Argentynę. Ananas jest jedną z nielicznych roślin naziemnych w rodzinie. Uprawiany był na długo przed odkryciem Ameryki. Hiszpanie i Portugalczycy z Ameryki przywieźli ananasa do Indii i Azji południowo-wschodniej, gdzie do dziś jest uprawiany. W Europie od XVIII wieku był rośliną chętnie uprawianą w szklarniach - w Polsce szklarniowe uprawy ananasów zapoczątkował Stanisław Poniatowski w XVIII wieku zakładając w Warszawie ogrody Frascati. Obecnie uprawiany jest we wszystkich krajach strefy międzyzwrotnikowej i niektórych strefy podzwrotnikowej.

Ananas jadalny jest byliną (do 60 cm wysoką) o łodydze mającej bardzo krótkie międzywęzła. Liście tworzą rozetkę, są długie (do 120 cm), sztywne, rynienkowate u nasady, o brzegach kolczastych. Po okresie roku (do dwóch lat) życia roślina zakwita wykształcając na szczycie kłosokształtny kwiatostan o długości do 30 cm. Składa się on ze dużej ilości (120-180 szt.) kwiatów osadzonych skrętolegle na osi, bardzo blisko siebie. Kwiaty są małe, wyrastają z kątów czerwonych lub zielonych przysadek. Owoce na ogół rozwijają się partenokarpicznie (czyli bez wytworzenia nasion). W miarę dojrzewania poszczególne owoce (jagody) zrastają się ze sobą, z osią kwiatostanu oraz mięsniącymi przysadkami tworząc wielki (nawet do 5 kg) owocostan, (czyli owoc złożony), o złocistym lub czerwonym miąższu.

Bilbergia - Rodzaj liczy ok. 60 gatunków, pochodzących z gorących stref Meksyku i Ameryki Płd. Są to zimozielone byliny rozetowe, mają liście skórzaste, równowąskie, brzegiem drobno kolczaste, odziomkowe (dł. do 50cm), w gęstej różyczce. Kwiaty mają drobne, długości do 5 cm, różowozielone, z fioletowym obrzeżem, zebrane w luźne, zwisłe grona. Kwitnie na ogół po upływie 3 lat, na wiosnę lub latem. Najpopularniejszym u nas gatunkiem jest *Bilbergia nutans* (Zwodnica zwisła) - Ojczyzną tego gatunku jest Brazylia - rośnie tam jako epifit na tropikalnych drzewach. Ma wąskie, rynienkowate liście, które doprowadzają wodę deszczową do lejkowatego zagłębienia w środku rozety. Nazwa tego gatunku pochodzi od zwisłych kwiatostanów.

Cryptanthus (skrytokwiat) – Pochodzi z Brazylii, jest to rozetowa bylina uprawiana ze względu na dekoracyjne liście. Jest rośliną naziemną - ukorzenia się w glebie. Liście ma faliste, drobno ząbkowane, brązowo zielone (*Cryptanthus zonatus* w szarobeżowe poprzeczne pasy). Kwiaty są niepozorne, białe i ukazują się w środku rozety - w uprawie domowej rzadko.

Guzmania - W naturalnych warunkach (w Indiach zachodnich, oraz płd. zach. Ameryce Płd.) rośnie jako epifit. Jest rośliną średniej wielkości (do 60 cm). Tworzy rozetę o szerokich, zielonych liściach, z której wyrasta jedna łodyga z kwiatostanem, kwiaty są niepozorne i rzadko się pojawiają. Ozdobą są jaskrawoczerwone przykwiatki.

Rodzina Bromeliaceae (ananasowate, zapylcowate)

Neoregelia - W rodzaju znane są 33 gatunki, które rosną w lasach deszczowych Brazylii. Są to rośliny epifityczne, o wielkości 35- 40 cm. Liście ma sztywne, zielone czasem w żółte i zielone podłużne pasy. Kwitnie w wieku 2-3 lat, a kwiaty ma schowane w środku lejka, są bez zapachu. Tworzą liście przykwiatowe – jaskraworóżowe, czerwone, lub purpurowe.

Puya - Ok. 90 gatunków, które występują w Andach, w Ameryce Płd. Pnie gatunków puya są używane jako namiastka korka. Uzyskuje się z niej również gumę chagual.

Tillandsia - Występuje w rejonach południowych i wschodnich Ameryki Północnej, oraz w Ameryce Południowej. W rodzaju jest ponad 400 gatunków. Są to epifity, lub rośliny naskalne, choć znane są też rośliny naziemne. Mają słaby system korzeniowy. Jest to rodzaj o bardzo zróżnicowanych roślinach – występują tu rośliny o liściach zielonych, ale i żółtych lub czerwonych. Zostały one podzielone na dwie grupy:

1. to gatunki o białych lub szarych liściach, pokrytych w większości łuskami,
2. to gatunki o liściach zielonych i gładkich.

Vriesea - Znanych jest ok.10 gatunków, z których większość pochodzi z Brazylii. W ramach gatunków istnieje również mnóstwo odmian i mieszańców. Liście tworzą typową rozetę, mają ok. 4 cm szer. i 40 długości. Niektóre gatunki mają na liściach, piękne barwne, poprzeczne pręgi. Są gatunki o liściach zielonych, oraz o liściach barwnych – to głównie mieszańce. Kwiatostanem jest kłosa, posiada liście przykwiatowe intensywnie czerwone np. *Vriesea splendens*.